

**Oświadczenie złożone
przez senatora Tadeusza Arłukowicza
na 7. posiedzeniu Senatu
w dniu 14 marca 2012 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Od lat prowadzone są starania o wyjaśnienie okoliczności przeprowadzenia Obławy Augustowskiej w lipcu 1945 r. oraz prace zmierzające do odnalezienia miejsca pochówku ofiar. Mimo że od tych tragicznych wydarzeń upłynęło blisko siedemdziesiąt lat, nadal nie są znane przyczyny aresztowania, okoliczności i miejsce stracenia oraz spoczynku ponad sześćuset naszych rodaków.

Intensywne zabiegi w celu odkrycia prawdy o losach osób uprowadzonych przez NKWD z terenu ziemi augustowskiej, sejneńskiej, suwalskiej i sokólskiej prowadzi Związek Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej 1945 r. oraz rodziny ofiar. Nad tematem tym pochylają się także w swoich badaniach polscy i rosyjscy uczeni, historycy, którzy potwierdzają fakt istnienia dokumentów na ten temat w rosyjskich zasobach archiwalnych.

W 1995 r. Główna Prokuratura Wojskowa Federacji Rosyjskiej potwierdziła, że organy „Smiersz” 3. Frontu Białoruskiego aresztowały w lipcu 1945 r. pięćuset dziewięćdziesięciu dwóch obywateli polskich, jednak nie wniesiono przeciwko nim oskarżeń ani spraw do sądu. W piśmie GPW stwierdzono, że dalsze losy aresztowanych nie są znane.

Ważnym krokiem w kierunku wyjaśnienia sprawy jest publikacja książki „Według scenariusza Stalina” autorstwa Rosjanina, Nikity Pietrowa, w której został ujawniony nieznany dotąd dokument, znajdujący się w archiwum Federalnej Służby Bezpieczeństwa, opisujący przygotowania sowieckiego kontrwywiadu „Smiersz” do rozstrzelania schwytych Polaków. Dokument ten wskazuje również, że liczba rozstrzelanych obywateli polskich może być znacznie większa od dotychczas podawanych pięćuset dziewięćdziesięciu dwóch osób.

W ramach śledztwa prowadzonego w tej sprawie przez Instytut Pamięci Narodowej wykonano już na terenie kraju wszelkie czynności procesowe, a kolejne prośby o pomoc prawną wysyłane do Federacji Rosyjskiej załatwiane są odmownie.

W 2008 r. sprawa została wpisana przez MSZ do tak zwanego katalogu zagadnień omawianych przez Międzyrządową Komisję do Spraw Trudnych w Stosunkach Polsko-Rosyjskich, jednak nadal nie wiadomo, czy została ona oficjalnie poruszona.

Zdaję sobie sprawę, że w tej sprawie potrzebne są decyzje polityczne rosyjskiego rządu, bo w innym przypadku materiały nie zostaną ujawnione, a żeby do tego doprowadzić potrzebne są działania polskich władz.

Zwracam się zatem do Pana Ministra z następującymi pytaniami.

1. Na jakim etapie są w tej chwili działania dyplomatyczne prowadzone w tej sprawie przez władze Rzeczypospolitej i Federacji Rosyjskiej?
2. Co udało się dotąd osiągnąć?
3. Czy planowane są kolejne rozmowy mające na celu wyjaśnienie okoliczności tej zbrodni?

Liczę na podjęcie intensywnych działań w celu odnalezienia miejsc tak ważnych dla rodzin ofiar Obławy Augustowskiej i lokalnych społeczności.

Z poważaniem
Tadeusz Arłukowicz